

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 1, Sayı: 2, Aralık 2015, s. 135-141

Öğretim Görevlisi Murat KARACA

İpek Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, kkaracamurat@gmail.com

FATMA AHSEN TURAN (ED.), MERAL OZAN (ED.), TÜRK MITOLOJİSİNE GİRİŞ, GAZİ KİTABEVİ, ANKARA, 2015, 298S.

Editörlüğünü Doç. Dr. Fatma Ahsen Turan ve Doç. Dr. Meral Ozan'ın yaptığı, Türk Mitolojisine Giriş adıyla yayına hazırlanan kitabın bilim kurulunda Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun, Prof. Dr. Dursun Yıldırım, Prof. Dr. İlhami Durmuş, Prof. Dr. İsa Özkan, Prof. Dr. Naciye Yıldız ve Dr. Yaşar Kalafat yer almaktadır.

Genel hatlarıyla Giriş ve VI bölümden oluşan kitabın Ön Söz bölümünü editörler birlikte kaleme almışlardır. Türk mitolojisi üzerine yapılan çalışmaların oldukça az olduğu belirtilen bu bölümde, Yunan mitolojisi ve dünya mitolojisine oranla Türk mitolojisi üzerine kaynakların oldukça kısıtlı olduğu belirtilmiştir.

Yaşadığı dünyayı ve sosyal hayatı anlamaya, anlamlandırmaya çalışan insan, hayatı boyunca karşılaştığı hemen her şeyi belli bir inanç ve ekosistemin bir parçası ile ilişkilendirmeye çalışmış ve sorularına cevap aramıştır. İşte tam burada mitolojik unsurlar, insanın cevap aradığı bu sorulara bazı yaklaşımlar getirerek tarihten mesajlar sunmuştur. Ön sözde "...bir milletin değer yargılarını, yasaklarını, yaptırımlarını, cezai sistemini" belli oranda somut hale getiren mitlerin bazı araştırmacılar tarafından "insanlığa tarihten ilk mesajlar" olarak tanımlandığı belirtilmektedir. Türk mitolojisi üzerine çalışma yapan ilk araştırmacıların isimleri verilmiş ve mitoloji ile ilgili tartışılan temel konulardan olan "Tanrı" inancı üzerine derleme ve tartışmalardan söz edilmiştir.

"Giriş" bölümünde Prof. Dr. Pakize Aytaç'ın "Türk Düşünce Tarihinde Mitik Tefekkürün Önemi ve Değeri" başlıklı makalesi paylaşılmıştır. Mitolojik düşünce sisteminden felsefi düşünme sistemine geçişte felsefenin ve mitolojinin gelişimi üzerinde durulan makalede felsefi gelişimin mitolojik düşünceden bağımsız olmadığı belirtilmiştir. Yazar bu çalışmasında mit-masal-arketip ve metaforları "Türk estetiği" olarak tabir ederken, bunları çözümleyerek kültür tarihimizi ortaya koymanın kolay olmadığını söylemiştir.

Yazar çalışmasının sonunda felsefemizin, düşünce yapımızın ve düşünce medeniyetimiz millî değerlerinin en ince noktasına kadar incelenmesi gerektiğini söylerken, bunun mitolojik öğeler ve toplumsal değerler dikkate alınmadan mümkün olamayacağını belirtmiştir.

Giriş bölümünün ikinci çalışması olarak, Dr. Reyhan Gökben Saluk'un "Mit ve Mitoloji" başlıklı makalesi seçilmiştir. Bu makalede "mit, mitoloji ve mite bağlı terimler" den hareketle, hemen her coğrafyada mitolojinin en önemli bilgi kaynaklarından biri olduğu belirtilmiştir. Mitoloji teriminin kaynaklarının araştırıldığı makalede, "mitoloji" nin Klasik Yunanca'da "mit" ve "logos" kelimelerinden türetildiği ve "mit bilimi" anlamına geldiği ve "tanrı" ilmi ile yakından ilgili olduğu söylenmiştir. Mitlerle ilgili geniş bilgilerin yer aldığı makalede mitlerin özellikleri de ayrıntılı bir şekilde ve maddeler halinde paylaşılmıştır. Mitlerle ilgili teorilere yer verilen çalışmada mitlerin masal ve efsane ile ilişkisi tartışılmıştır.

Bölümler, konularına göre kategorize edilerek ilgili makaleler bu bölümlerde verilmek suretiyle tasnif edilmiştir. Birinci bölümde "Eski Türk Dini" başlığı altında iki makale paylaşılmıştır. Prof. Dr. Dursun Yıldırım'ın "Köktürk Çağında Tanrı mı Tanrılar mı Vardı?" başlıklı makalesinde Köktürk çağında *Bengü Taş Bitiği* diye anılan yazıtlar üzerine yapılan çalışmalar ve bu çalışmalarda düşünülen yanlışlar üzerinde durmuştur. Çalışmaların oldukça eski zamanlarda başlamış olmasına rağmen günümüzde hala eksiksiz metin çözümlemelerine erişildiğinin söylenemeyeceğini savunmaktadır. Yazıtlardaki yanlış okumalara ve değerlendirmelere dikkat çeken yazar, Türklerin olağanüstü bir biçimde ateşe, suya ve havaya saygı gösterdiklerini, toprağı kutsadıklarını ancak her zaman tek bir tanrıya taptıklarını, bu tanrının da yeri ve gökleri yaratan tanrı olduğunu vurgulamıştır.

Bu makale, *bengü taş bitig* denilen yazmalardaki okuma yanlışlarını ve yorum hatalarını tespit etme ve tekrar yorumlama açısından oldukça farklı ve faydalı bir çalışmadır. Farklı görüş ve okuma örneklerine yer veren yazar, kendi okumalarını ve doğru olduğunu düşündüğü yorumlarını gerekçeleriyle birlikte ortaya koyması bakımından da oldukça önemlidir. Bu bölümün bir diğer çalışması; Doç. Dr. Fatma Ahsen Turan'ın kaleme aldığı "Eski Türklerde Tek Tanrı İnancı" başlıklı makalesidir. Yazar, Türkler arasında hemen her zaman var olan "hayatlarındaki sosyal ve siyasî sistematığın" onların inanç sistemine de yansımalarını belirtmiş, bütün hayatı ve kâinatı yaratan tek bir yaratıcının olduğunu ve bu yaratıcının kağanı da seçtiğine inandıklarını söylemiştir. Yazar Türklerin tek tanrıya inanmalarının en önemli sebebinin de bu olduğunu söylemektedir. Çalışmada bu tespitlerin yanında Türklerin dinlerine ait belgelerden ve kaynaklardan bahsedilmiş, en eski belgelerden Dede Korkut'a kadar tespit ve yorumlar delillendirilmiştir. Bu makalede de Türklerin tek tanrı inancına atıfta bulunulmuş, eski kitabelerde tanrılardan değil, tanrıdan bahsedildiği tespitine yer verilmiştir.

İkinci bölümde farklı bir konu olan; "Türk Mitolojisinde İyeler (Ruhlar)" konu başlığı altında iki makale paylaşılmıştır. Bu makalelerin birinde "Türk Mitolojisinde Ak İyeler" incelenmiş animizm olarak adlandırılan devirde hemen her şeyin ruh sahibi olduğuna inanıldığı belirtilmiştir. Yazar eski Türklerin "tabiatta bulunan hemen her şeyin arkasında birtakım gizli güçlerin bulunduğunu" kabul ettiklerini izah ederken bunlara örnek olarak "dağ, tepe, kaya, pınar, su kaynağı, mağara, ağaç, orman, göl, demir, kılıç, ateş, ocak" gibi varlıkların canlı bir

ruha sahip olduğunu söylemiştir. “İye” kelimesinin anlamına da değinen yazar, “sahip” anlamında kullanıldığını açıklamıştır. Türklerde aklık demenin; temizlik ve ululuk anlamlarına geldiği üzerinde duran yazar, Türk mitolojisinde yer alan bazı ak iyelikleri de şu şekilde sıralamıştır: “a) Göksel İyeler: (*Yayık, Suyla, Karlık, Utkucu / Güler Yüzle Karşılaman, Yıldırım İyesi, Güneş, Ay ve Yıldızlarla İlgili İyeler, Ürün Aar Toyon, Ay İyesi, Yıldızlar, Yıldız Kümeleri ve Gezegenlerle İlgili İyeler*); b) Yer – Su İyeleri: (*Yo Kan, Talay Kan, Umay, Ak Ana, Yer Ana, Ateş Ana*).

Bölümün bir diğer makalesi ise; Doç. Dr. Meral Ozan’ın “Türk Mitolojisinde Kara İyeler” başlıklı çalışmasıdır. Bu çalışmada ise Türk kültüründe kötü veya sihirli güçler olarak bilinen “kara iyeler” diye adlandırılan güçlerle ilgili tespit ve değerlendirmeler yer almaktadır. Bu değerlendirmeler genel manada “erlik, alkarısı ve karabasan” kavramları etrafında örgülenmiştir. Bu kavramların daha sonra İslamiyet’in etkisiyle yerlerini “cin” kavramına bıraktığı üzerinde durulmuştur. “Türk anlatı dünyasında yer alan kötü ruhların” Orta Asya anlatılarında da karşılığını bulduğunu belirten yazar, bunların başında “Erlik ve Albastı /Alkarısı”nın geldiğini ve bu kavramları “Cebelek, Köbölök ve Körmösler” gibi kavramların takip ettiğini söylemiştir. Çalışmasının devamında bu kavramları ve Anadolu’da nasıl bir karşılık bulduğunu ayrıntılı olarak incelemiştir.

Editörler, üçüncü bölümde yer alan makaleleri “Türk Mitolojisinde Kutsal Kültler” başlığı altında toplamış ve bu bölümde toplam beş makaleye yer vermiştir. Birinci makale; Prof. Dr. İskender Oymak’ın kaleme aldığı “Türk Mitolojisinde Su Kültü” başlıklı makaledir. Yazar Türklerde su ve yer inanışlarında su kültürünün oldukça önemli ve kutsal olduğundan hareketle “kutsal” kelimesinin etimolojik yapısını ve ihtiva ettiği anlamları inceleyerek kapsamlı bir çalışma yapmıştır. “Dinlerde Su Kültü” başlığı altında her şey gibi suyu da Allah’ın yarattığı söylemiş ve suyun kutsallığını bu anlayış ve inanıştan aldığını söylemiştir. Hadislerden ve atasözü-deyim gibi özlü sözlerden hareketle Müslümanların, dolayısıyla Türklerin suya nasıl yaklaştıklarını güçlü ifadelerle izah etmiştir. “Eski Türk İnanışlarında Su Kültü” başlığı altında yazar; su kültürünün Türklerde tabiat kültürüne bağlı olarak ortaya çıktığı tespitinde bulunmuştur. Özellikle suyun toprakla ilişkisine değinen yazar, su olmadan toprağın bir öneminin olmadığını vurgulamıştır. Yüksek dağların ve pınarların iyi ruhlar tarafından korunduğuna inanan Türklerin buraları *yer-sub* diyerek yüceltiklerini vurgulamıştır. “Anadolu’da Su Kültünün İzleri” başlıklı bölümde Anadolu’da özellikle türbelerde suyun farklı bir öneme haiz olduğu belirtilmiştir. Yazar özellikle buralarda türbe, mezar, ağaç ve suyun bir bütünlük arz ettiğini söylemiştir. Bu durumun bütün Türk toplulukları arasında aynı olduğu ve su kültürünün ortak bir unsur olduğu tespit edilmiştir.

Kültlerle ilgili bölümün bir diğer makalesi; Doç. Dr. Pervin Ergun’un çalışması olan “Türk Mitolojisinde Ağaç Kültü” başlıklı makaledir. Yazar makalesinde Türklerin her ne kadar İslam kültürü ile gelişip şekillense de şuur altı müktesebatında geçmişinden tevarüs ettiği birçok kutsalı hala barındırdığını vurgulamıştır. Türklerin İslamiyet’i tercih ettikten sonra eski adetlerini terk ettiklerini söyleyen yazar, “eski dini disiplinlerinin unsurlarından biri olan kutsal ağacı kültürlerinde yaşatmaya” devam ettikleri tespitinde bulunmuştur. “Dünya Kültüründe Ağaç Kültü” başlıklı bölümde ağacın pek çok kültürde Tanrı’yla iletişim aracı olarak görüldü-

ğünden hareketle farklı coğrafyalardaki örnekleri ayrıntılı bir şekilde izah edilmiştir. Özellikle dünya kültüründe ağaç kültürünün defin törenlerinde kendini göstermesi, ölen kişinin ruhunun cennete gitmesi ve azabının azalması inancına bağlı ağaç uygulamaları çok çarpıcı bir örnek olarak karşımıza çıkmaktadır. “Dinlerde Ağaç Kültü” başlıklı bölümde alt başlıklar halinde “İslam’da Ağaç, Hristiyanlık ’ta Ağaç, Musevilik’te Ağaç, Budizm-Burkanizm’de Ağaç” ayrı ayrı incelenmiş ve örneklerle çeşitlendirilmiştir. Daha sonra Türk kültüründe ağaç kavramı incelenerek kutsal kabul edilen ağaçlardan olan “boy ağaçlarından” bahsedilmiştir. Nitekim yazar bu ağaçları “soy ağacı”, “soy kütüğü” kavramlarıyla ilişkilendirerek mitolojik kökenleri üzerinde durmuştur. Dolayısıyla günümüze kadar gelen bazı davranış kalıplarının ve kavramların mitolojik kökenleri vuzuha kavuşturulmuştur. Boy ağacı kavramından başka, “Ağaç ve Çocuk, Ağacın Kuruması ve Ölüm, Obanın Ağacı, Evin Ağacı, Evin Direği, Ağaç ve Gök Tanrı, Ağaç ve Adak / Kurban / Bez Bağlama” başlıkları ile ağaç kültüne yönelik bazı inanış ve davranışlar örneklendirilmiştir.

Bu bölümün üçüncü makalesi Doç. Dr. Meral Ozan tarafından hazırlanan “Türk Mitolojisinde Dağ Kültü” başlıklı çalışmasıdır. Yazar her zaman halkın günlük hayatında ve “edebi tasavvurunda” önemli bir yerinin olduğunu, bun öneminin “mitolojik düşünme biçimindeki” yerinden kaynaklandığını söylemiş ve *yer-sub* anlamına gelen vatan ve kutsallık kazanan yer olarak değerlendirildiği üzerinde durmuştur. Makalede bölümler alt başlıklarla tasnif edilmiş, her başlıkta farklı bir yaklaşımla konu detaylandırılmıştır. Bu başlıklar; “Eski Türklerde Dağ Kültü, Dağ Kültüne Analitik Bir Bakış, Tanrı Makamı Olarak Dağlar, Tören Merkezi ve Dilek Makamı Olarak Dağlar, Yaşam Merkezi ve Güven Makamı Olarak Dağlar, Dağ ve Sınır / Hat Anlayışı, Düzen Merkezi Olarak Dağlar, Ölçü Birimi Olarak Dağlar, Dağların Diğer Özellikleri, Orta Asya ve Anadolu’da Kült Değerinde Kutsal Dağlar” şeklinde sıralanmış ve ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu makaleden sonra Yrd. Doç. Dr. Ülkü KARA Düzgün’ün kaleme aldığı “Türk Mitolojisinde Ateş Kültü” başlıklı makale ilgili bölümde yer almaktadır. Bu makalede “Türk Kültüründe Ateş” başlıklı değerlendirmelerden sonra “Ateş ve Ocak”, “Ateşin Arındırma ve Tedavi Etme İşlevi” gibi alt başlıklarla Türklerde ateş ve ateşe duyulan ilgi ve saygı üzerinde durulmuştur. Ateşin kutsallığı ve tedavi edici özelliğinden başka “Ateşin Cezalandırma İşlevi” başlığı altında ceza ve cehennem kavramlarına göndermeler yapılmıştır. Bölümün son çalışması, Doç. Dr. Rezan Karakaş’ın “Türk Mitolojisinde Taş Kültü” adını taşıyan makalesidir. Bu makalede Türklerin taşta duydukları saygı ve taşta atfettikleri kutsallıktan başka, taşla ilgili bazı uygulamalar ve taşla ilgili efsanelere yer verilmiştir. Taşlar ve taşla ilgili inanışlar kategorize edilerek, “Delikli Taş, Geçiş Dönemi Ritüellerinde Taş, Kutsal Taşlar, Nazardan Korunmada Taş, Sağaltma Ritüellerinde Taş, Çocuk Sahibi Olma İsteğinde Taş, Taş Atma, Taş Yapıştırma, Taşların Üst Üste veya Yan Yana Dizilmesi ve Diğer Taşlar” gibi başlıklar altında örneklerle taşta atfedilen kutsallık ve taştan beklentilere yönelik uygulamalar anlatılmıştır.

Kitabın dördüncü bölümünde Türk mitolojisi açısından önem arz eden ve Türk kültüründe önemli bir karşılığı olan “Türk Mitolojisinde Hayvan Sembolizmi” konusu ile ilgili makaleler bulunmaktadır. Mitoloji ve hayvan kelimeleri yan yana geldiğinde Kurt ve Kurt’un etrafında türemiş efsaneler ve mitolojik unsurlar ilk olarak akla gelen unsurlardır. Dolayısıyla ki-

tapta bu bölümün ilk makalesi Doç. Dr. Abdülislam Arvas'ın "Türk Mitolojisinde Kurt" başlıklı çalışmasıdır. Bu çalışmada "kurt miti" çok yönlü değerlendirilmiş ve farklı coğrafya ve milletlerdeki kurt anlayışı detaylı bir şekilde incelenmiştir. "Başka Milletlerde Kurt, Türklerde Kurt, Menşe Miti Olarak Kurt, Kılavuz Olarak Kurt, Kurt Totem Miydi?, Destanlara Yansıyan Bir Motif Olarak Kurt ve Sembol Olarak Kurt" alt başlıklarıyla kurt miti karşılaştırmalı ve işlevsel bir metotla incelenmiştir. Dolayısıyla farklı coğrafyalardaki kurt mitine dair aynı veya farklı inanışların incelenmesine olanak sağlanmıştır.

Kurt mitinden sonra bir diğer hayvan miti "yılan mitleri" olarak tasniflenmiş ve yılanın ülkelerin mitolojilerinde ne anlama geldiği üzerinde açıklamalar yapılmıştır. Yılanın ölümsüzlüğü, şekil değiştirmeyi kimi zaman kötülüğü ve kimi zaman da öldükten sonra dirilmeyi sembolize ettiğinden hareketle yılanın kabuk değiştirmesi ile ilişkilendirmeler yapılmıştır. Anadolu'nun muhtelif yerlerinde yılan mitlerine dair örneklerden hareketle farklı milletlerde yer alan yılan mitleri karşılaştırılmış ve benzerlikler nazara verilmiştir.

Bir diğer hayvan miti olan "at miti" kitabın bu bölümünün üçüncü makalesi olarak tasnif edilmiştir. Yrd. Doç. Dr. Gülten Küçükbasmacı'nın "Türk Mitolojisinde At" isimli çalışmasında atın Türklerin hayatındaki yerinden hareketle at mitine dair farklı inanmalar değerlendirilmiştir. Göktürk kitabelerinden ve Dede Korkut'tan verilen örneklerle birlikte Türklerin o dönemde şöhretli ve cins atlar için öldükten sonra mezar yaptıklarını belirterek ata verilen önemi anlatmıştır. Kırgızlardan Yakutlara farklı kültürlerde at ve at mitine dair inanışlar ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

Beşinci bölüm, "Yaradılış ve Dünyanın Sonu" başlığıyla kitapta yer almıştır. Bu bölümde konu ile doğrudan ilişkili üç makale paylaşılmıştır. Yrd. Doç. Dr. Evrim Ölçer Özünel'in "Türk Mitik Tasavvurunda Kozmogoni" başlıklı çalışması Türk kozmogonisinin izlerini süren, insanın yaratılışından yaşayışına kadar ve bu yaşamın ne zaman sona ereceğine dair gizemini her zaman muhafaza etmiş konuları tartışan kapsamlı bir çalışma olmuştur. Bu konulara getirilen farklı yorumlara da yer verilen makalede pek çok mitik anlatının temelini oluşturan "kozmogonik mitlerin" biçimleri incelenmiştir. Doç. Dr. Kürşat Öncül'ün "İlk İnsanın Yaratılışı" başlığını taşıyan çalışmasının hemen bu çalışmanın arkasından gelmesiyle ve merak konusu mitik inanışların derinlemesine incelenme fırsatı okuyucuya sunulmuştur. Bu çalışmada farklı derlemelere yer verilmiş ve destanlardan parçalarla izah edilmeye çalışılmıştır. Bölümün son makalesi; Yrd. Doç. Dr. Berna Ayaz'ın "Tufan Mitleri" adını taşıyan makalesidir. Bu çalışmada, "tufan mitleri" yeniden doğum ve diriliş konuları üzerinde durulmuştur. Özellikle "Tufanla İlgili Rivayetler" başlığında Türk mitolojisinin dışında başka mitolojilerde "ve hatta kutsal kitaplarda da tufanla ilgili rivayetler" olduğu belirtilmiştir. Bu cümleden hareketle bir alt başlıkta semavi dinlerde tufana, tufan mitlerine nasıl bakıldığı ve ne ölçüde yer aldığına dair bilgi ve tespitler yer almaktadır.

Çalışmanın farklı bir yöntemi ise; tufan efsanelerinin de incelenmesidir. Nitekim efsanelerle mitlerin iç içe geçmiş olması, birçok mitin efsanelerde kendisine bir yer bulması yadsınmaz bir gerçektir. Yazar, "Efsanelerde Yer Alan Motifler" başlığı altında bazı motifleri madde-

ler halinde incelemiştir. Bu motifleri; “su, dağ, kuş, demir boynuzlu gök teke” olmak üzere tasnif ederek bu motiflerle ilgili inanmalara değinmiştir.

Kitabın VI. ve son bölümünde “Türk Mitolojisi İle İlgili Çalışmalar” yer almaktadır. Yrd. Doç. Dr. Dilek TÜRKYILMAZ, “Türk Mitolojisi Çalışmalarının Tarihçesi”ni anlattığı makalesinden sonra, “Türk Mitolojisi Üzerine Yapılmış Yayınların Bibliyografyası Üzerine Bir Deneme” başlığıyla, bibliyografik bilgiler paylaşmıştır. Daha kapsamlı ve bütüncül bir nazarla çalışmalara bakma imkânı sağlanan çalışmada tasnif de oldukça başarılı olmuştur. Bu tasnife göre kitaplar; telif ve tercüme olmak üzere ayrı incelenmiştir. Yaklaşık yetmiş beş kitabın künyeleri yazar soyadı sıralamasına göre listelenmiştir. Bunun yanısıra makaleler de belli bir sisteme göre tasnif edilerek çalışmaya eklenmiştir. Telif ve tercüme makaleler başlığı altında iki yüz kırk dört makale yazar soyadına göre sıralanarak künyeleri verilmiştir. Son olarak; tezlerin yer aldığı bibliyografya çalışmasında yine yazar soyadına göre sıralanmış on üç tez yer almaktadır. Çalışmanın sonunda ise dizin yer almaktadır. Dizin de yine kendi içerisinde tasnif edilerek okuyucunun daha rahat ve hızlı istifadesine imkân sağlanmıştır. Kişi adları dizini, yer adları dizini ve kavram dizini olmak üzere üç bölüme ayrılan dizinde her bölüm alfabetik sıralamaya göre tanzim edilmiştir.

DEĞERLENDİRME

Eser genel itibariyle muhtelif zamanlarda yayımlanmış makalelerden ve bu kitap için yapılmış bilimsel çalışmaların bir araya getirilmiş halidir. Araştırmacıların arayıp bulmakta zorlanabileceği bilimsel çalışmaların bir araya getirilerek konularına göre tasnif edilmesi ve bölümler şeklinde verilmesi bu alanda yapılmış en önemli ve derli toplu çalışmalardan olmuştur. Bu kitap özellikle Türk Mitolojisi alanında yapılan çalışmaların azlığı ve bu alana duyulan ilginin yetersiz kalışını daha açık ve anlaşılır olarak gözler önüne sermesi yönüyle önemlidir.

Mitoloji alanının saha ve anlam yönüyle oldukça geniş olması, bu alanda yapılan çalışmaların sönük kalmasına ve bütüncül bir nazarla incelenme imkânının olmayışına neden olmuştur. Özellikle konularına göre tasnif edilen ve mitlere göre tanzim edilen bu kitap, henüz çalışılmayan veya yetersiz ve az görülen kısım ve mitlerle ilgili ihtiyacın daha net ve anlaşılır olarak gözler önüne serilmesi yönüyle oldukça önemlidir. En karmaşık mitlerin dahi anlaşılmasını ve karşılaştırmalı bir bakış açısıyla değerlendirilmesine olanak sağlayacak şekilde konularına ve mitlerine göre tasnif edilmesi çalışmanın en önemli vasfı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türk mitolojisi alanında araştırma yapacak olan gerek halkbilimciler, gerekse sosyal bilimlerin diğer bilim dallarının başvuracağı temel ve kuşatıcı bir kitap olan bu çalışmanın, mitoloji alanında oldukça önemli bir eksiği kapatma yolunda çok önemli bir basamak olduğu açıktır.

